

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/67/2016
Identifikačné číslo spisu: 5414010113
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5414010113.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 30. mája 2017 v Bratislave v trestnej veci obvineného L. B., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h/ Trestného zákona, o dovolaní obvineného L. B. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/17/2016, z 22. marca 2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného L. B. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 9T/38/2014, z 26. mája 2015 bol obvinený L. B. podľa § 285 písm. c/ Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, č. Pv 24/2014, z 25. júla 2014, podľa ktorej mal spáchať prečin usmrtenia podľa 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 7. januára 2014 okolo 8.05 h. v obci Kraľovany, okres Dolný Kubín, viedol osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 307 SE, EČ: Y., po ceste č. I/18 v smere na obec Šútovo do Martina, pričom v km 499,800 pri prejazde tiahlou ľavotočivou zákrutou predchádzal nákladnú jazdnú súpravu zloženú z ťahača zn. Man, EČ: M. a návesu zn. Spitzer, EČ: M., ktorú viedol vodič L. F. D., nar. XXXX, štátny občan Poľskej republiky, za tým účelom prešiel s vozidlom do protismeru, a to napriek tomu, že v tom čase šlo oproti nemu osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felícia, EČ: U., ktoré viedla Y. U., nar. XX. R. XXXX, v predchádzaní nákladnej jazdnej súpravy pokračoval a aby sa následne vyhol stretu s oproti prichádzajúcim vozidlom, začal s vozidlom smerovať na ľavú krajnicu vozovky a vodička zn. Škoda Felícia v snahe predísť čelnému stretu vozidiel prešla do protismeru, kde pravou bočnou časťou vozidla narazila do prednej časti oproti idúceho ťahača zn. Man, ktoré predbiehal obvinený, v dôsledku čoho poškodená Y. U. utrpela polytraumatické zranenia nezlučiteľné so životom, na následky ktorých na mieste zomrela,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku prvostupňový súd odkázal poškodených G. U., O. X. a U. L. P. s nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 9T/38/2014, z 26. mája 2015 podali odvolanie prokurátor na hlavnom pojednávaní dňa 26. mája 2015, ktoré písomne odôvodnil osobitným podaním doručeným súdu 15. júla 2015 a poškodená G. U. písomným podaním doručeným súdu 9. júna 2015. O odvolaniach prokurátora a poškodenej G. U. rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením, sp. zn. 1To/92/2015, z 25. augusta 2015 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 9T/38/2014, z 26. mája 2015, podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol a podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolanie poškodenej G. U. zamietol, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Okresný súd Dolný Kubín po opätovnom prejednaní veci rozsudkom, sp. zn. 9T/38/2014, z 19. novembra 2015 uznal obvineného L. B. vinným zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, v spojení s § 138 písm. h/ Trestného zákona, a za to mu súd uložil podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 36 písm. j/ Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere tridsať mesiacov. Súd podľa § 48 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 36 písm. j/ Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona, uložil obvinenému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní tri roky. Súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej G. U., nar. X. R. XXXX v K., trvale bytom F., H. č. XXXX/XX škodu vo výške 3 350,46 Eur. Súd podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal poškodenú so zvyškom jej nároku na náhradu škody voči obvinenému na občianske súdne konanie. Súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodenú O. X., nar. XX. R. XXXX v U., trvale bytom U., L. č. XXXX/XX a poškodeného U. P., nar. XX. R. XXXX v M., trvale bytom M., V. X. U..X, P., občana Poľskej republiky s nárokom na náhradu škody voči obvinenému na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 9T/38/2014, z 19. novembra 2015, podali odvolanie obvinený L. B., poškodená G. U. a poškodená maloletá O. X. zastúpená zákonným zástupcom E. X.. Obvinený L. B. podal odvolanie proti predmetnému rozsudku na hlavnom pojednávaní dňa 19. novembra 2015. Písomné odvolanie obvineného proti uvedenému rozsudku podané prostredníctvom obhajcu, bolo súdu doručené 26. novembra 2015 s tým, že po doručení písomného odôvodnenia napadnutého rozsudku bude riadne odôvodnené. Súdu prvého stupňa boli písomné dôvody dovolania obvineného doručené 18. januára 2016. Poškodená G. U. podala odvolanie proti výroku predmetného rozsudku, ktorým ju prvostupňový súd odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody voči obvinenému na občianske súdne konanie, písomným podaním prostredníctvom jej splnomocneného zástupcu doručeným súdu 24. novembra 2015 s tým, že odvolanie odôvodní po doručení písomného vyhotovenia rozsudku. Súdu prvého stupňa bolo 4. januára 2015 doručené písomné podanie poškodenej G. U. označené ako odvolanie o výroku o škode a 18. januára 2016 mu boli doručené písomné dôvody jej odvolania podané prostredníctvom splnomocneného zástupcu. Písomné podanie E. X. označené ako odvolanie o výroku o škode podané v mene maloletej O. X. bolo súdu prvého stupňa doručené 4. decembra 2015.

Krajský súd v Žiline o odvolaniach podaných obvineným L. B., poškodenou G. U. a poškodenou maloletou O. X. zastúpenou zákonným zástupcom E. X. rozhodol rozsudkom, sp. zn. 1To/17/2016, z 22. marca 2016 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, písm. f/, ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 9T/38/2014-425, z 19. novembra 2015 v časti vo výroku o treste odňatia slobody, zaradení obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a v časti, v ktorej bola poškodená G. U. odkázaná so zvyškom nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie, na podklade § 322 ods. 3 Trestného poriadku pri nezmenenom výroku o vine rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 9T/38/2014-425, z 19.

novembra 2015 a obvineného L. B. odsúdil podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 36 písm. j/ Trestného zákona a § 38 Trestného zákona k trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil, podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu 3 (tri) roky. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenú G. U. nemajetkovú ujmu vo výške 30 000 Eur. Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodenú G. U. odkázal so zvyškom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na občianske súdne konanie a podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie poškodenej maloletej O. X., zastúpenej zákonným zástupcom E. X., zamietol, pretože nebolo dôvodné.

Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku, sp. zn. 1To/17/2016, z 22. marca 2016, uviedol, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia. Obvinený odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S týmito námietkami skutkovými aj právnymi sa súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde. Poukázal tiež na skutočnosť, že vo veci už raz rozhodoval, a to uznesením, č. k. 1To/92/2015-382, z 25. augusta 2015, na ktorého odôvodnení zotrúva. V odôvodnení tohto uznesenia uviedol, že výpovede policajtov M. E. a U. U. nemožno označiť za nepoužiteľné ako celok. Treba ich rozdeliť na časti, ktoré sú procesne použiteľné, teda na časti, v ktorých popisujú skutočnosti, ktoré zistili ako príslušníci polície pri výkone operatívneho šetrenia, keď vypovedali o skutočnostiach, ktoré videli a počuli počas operatívneho šetrenia, a na tie časti výpovede, v ktorých popisujú obsah vysvetlenia podaného obvineným L. B., ktoré podal na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Dolný Kubín, a ktoré je v písomnej forme zachytené v zázname z informácie podanej v zmysle § 17a zákona č. 171/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov zo 7. januára 2014. Nestotožnil sa tiež so záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého z rovnakých dôvodov, pre ktoré považuje za procesne nepoužiteľné výpovede svedkov E. a U., je procesne nepoužiteľná aj výpoveď otca obvineného L. B. st. z 8. januára 2014, keď tento vypovedal po začatí trestného stíhania, ale pred vznesením obvinenia jeho synovi. Súd prvého stupňa nešpecifikoval dôvody, pre ktoré výpoveď tohto svedka z 8. januára 2014 považoval za procesne nepoužiteľnú. Dovolací súd ďalej poukázal na § 119 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. K procesným nedostatkom znaleckého posudku namietaným obhajcom obvineného uviedol, že uznesenie vyšetrovateľa, ktorým bol pribratý do konania znalec v odbore doprava cestná, bolo riadne oznámené obvinenému doručením jeho písomného vyhotovenia (ako to vyplýva aj zo spisového materiálu, č. l. 182), a tiež, že nedoručenie uznesenia o pribratí znalca obhajcovi obvineného nie je procesný nedostatok, ktorý by samotný znalecký posudok robil procesne neúčinným dôkazom. Námietku obvineného, že znalcovi boli predložené procesne nepoužiteľné výpovede, a to výpoveď obvineného, ktorú urobil ešte v procesnom postavení svedka a výpoveď otca obvineného, ktorú urobil v procesnom postavení svedka pred vznesením obvinenia jeho synovi, nepovažuje za opodstatnenú, pretože znalec vo svojom znaleckom posudku neriešil otázky právne, ale otázky technického charakteru z pohľadu svojej odbornosti. V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd ďalej uvádza, že v prejednávanej trestnej veci je dôkazom výpoveď svedkov M. E. a U. U. a nie je sporné, že tieto dôkazy boli v prípravnom konaní riadne zabezpečené a v konaní pred súdom prvého stupňa vykonané procesne relevantným spôsobom.

Proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/17/2016, z 22. marca 2016, podal dovolanie obvinený vo svoj prospech z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu) a § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom). Navrhol, aby dovolací súd rozsudkom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že napadnutým rozhodnutím a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Trestného poriadku porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 1, § 2 ods. 9, § 2 ods. 12, § 33, § 119 ods. 2, § 129 ods. 2, § 142 ods. 3, § 179 ods. 1 a ods. 2, § 199 ods. 5, § 267 písm. d/, § 287 ods. 1, § 321 ods. 1 písm. f/ a § 322 ods. 3 Trestného poriadku, § 8 ods. 3, § 17, § 17a a § 80 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, a to v jeho neprospech. Ďalej navrhol, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté rozhodnutie, chybné konanie, ktoré napadnutému

rozhodnutiu predchádzalo, ako aj predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín pod č. k. 9T/38/2014-425, a súčasne aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku po zrušení dotknutého rozhodnutia prikázal Okresnému súdu Dolný Kubín, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku navrhol, aby najvyšší súd po podaní dovolania výkon napadnutého rozhodnutia odložil alebo prerušil, a to až do rozhodnutia o podanom dovolaní.

K oboch dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Trestného poriadku obvinený v dovolaní, ktoré je v podstate kópiou odvolania podaného proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 9T/38/2014, z 19. novembra 2015, uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a ani z výpovedí dotknutých svedkov policajtov nie je jasné, akú konkrétnu formu mala služobná činnosť svedkov v prípade „operatívneho šetrenia“, a ktorý konkrétny prostriedok služobnej činnosti upravený zákonom č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore voči nemu použili. Pojmovovo však pripustil, že mohlo ísť o oprávnenie policajta požadovať potrebné informácie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočnosti dôležitej na odhalenie trestného činu a na zistenie páchatela (§ 17a zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore). Pri služobnej činnosti policajtov ako plnení úloh v právomoci štátnych orgánov je z hľadiska jej právnej úpravy, ako aj samotnej podstaty takejto činnosti vylúčené, aby časť postupu policajta prebiehala mimo rámca zákona (policajt iba „mimoprávne“ sleduje či monitoruje istú osobu, prípadne sa jej „mimoprávne“ vypytuje na isté skutočnosti a pod.) a časť postupu policajta v rámci zákona (policajt „ešte ako civil“ z „nezáväzného“ rozhovoru zistí isté skutočnosti a následne „už ako policajt“ od osoby, od ktorej ich zistil, požaduje podanie vysvetlenia alebo informácie v rozsahu už zistených skutočností). Uvedené platí obzvlášť v prípadoch, ak policajt už v dostatočnom časovom predstihu disponuje poznatkami o podozrení zo spáchania trestného činu. V takomto prípade vzniká povinnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa Trestného poriadku a dôkaz pre trestné konanie možno v takom prípade získať len trestno-procesným postupom. Iba ak poznatky o trestnej činnosti nie sú policii vopred známe, môže byť výsledok zákonného postupu pri služobnom zákroku dôkazom v trestnom konaní (R 47/2013). V danom prípade bolo policajtom, ktorí daný služobný zákrok vykonávali, už v čase ich „vyslania“ do miesta trvalého pobytu obvineného evidentne známe, že Policajný zbor už disponuje relevantnými poznatkami o podozrení zo spáchania prečinu usmrtenia, a že obvinený bol osobou, ktorá z neho bola podozrivá. Služobná činnosť policajtov nemôže nahrádzať postup podľa Trestného poriadku, nemá charakter trestno-procesných úkonov, preto výstupy z nej nemôžu byť v trestnom konaní použité ako dôkaz. Za kľúčové považoval obvinený otázku posúdenia procesnej použiteľnosti výpovedí svedkov policajtov E. a U.. Podľa R 26/1989 pritom pokiaľ boli v trestnej veci vypočutí ako svedkovia policajti, ktorí vykonávali operatívne šetrenie na mieste, ich výpovede možno použiť ako dôkaz pred súdom, len pokiaľ vypovedali o skutočnostiach, o ktorých sa nedozvedeli z vysvetlení podaných podľa príslušných ustanovení zákona. V zmysle uvedeného tak obvinený zastáva názor, že celý rozhovor policajtov s ním mal charakter podania vysvetlenia podľa § 17 alebo § 17a zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, preto títo policajti mohli vypovedať len o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli mimo tento rozhovor, ktoré mimo rozhovor vnímali vlastnými zmyslami (napr. kam sa vybrali, čo tam videli a robili). Obvinený ďalej uvádza, že do fázy hodnotenia dôkazov môžu v konaní pred súdom postúpiť len tie dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom, a zároveň boli v konaní pred súdom vykonané zákonným spôsobom. Obsahové naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ si vyžaduje, aby okrem porušenia niektorej z vyššie uvedených podmienok súd oprel svoje súdne rozhodnutie o nezákonný dôkaz. Obvinený ďalej namieta, že policajti neboli zbavení mlčanlivosti, ktorú sú povinní podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore zachovávať. Naplnenie oboch namietaných dovolacích dôvodov vidí obvinený aj vo vzťahu k znaleckému posudku. Údajne nebolo jemu ani jeho obhajcovi doručené uznesenie o pribratí znalca a znalcovi boli predložené aj procesne nepoužiteľné výpovede (jednak výpoveď obvineného, ktorú urobil v procesnom postavení svedka, a jednak výpoveď otca obvineného, ktorú urobil pred vznesením obvinenia jeho synovi). Pokiaľ ide o hodnotenie sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, v ktorej sa podľa súdov nižšieho stupňa nebránil voči vznesenému obvineniu popieraním účasti na mieste dopravnej nehody ani tým, že svoje vozidlo v danom čase nešoféroval, obvinený uvádza, že v úvode sťažnosti uviedol, že namieta, že skutok sa vôbec stal a táto námietka v sebe logicky zahŕňa aj námietku,

že takýto skutok nemá páchatel'a. Navyše obsah sťažnosti môže síce podporiť hodnotenie dôkazu, ale nie je dôkazom, lebo ide o vyjadrenie bez poučenia obvineného podľa Trestného poriadku (rozsudok Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 1T/22/2013).

K dovolaniu sa vyjadril okresný prokurátor z Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, podľa ktorého obvineným namietané dovolacie dôvody nie sú naplnené. Obvinený sa opakovane vyjadruje k vykonanému dokazovaniu a k právnym záverom súdov nižších stupňov. S názormi obvineného sa nemožno stotožniť. V konaní pred súdom boli v zmysle zásad ústnosti a bezprostrednosti vykonané všetky podstatné a dostupné dôkazy, za zachovania všetkých práv obvineného na obhajobu. Dôkazy boli získané spôsobom súladným so zákonom. Obvinený len kopíruje dôvody podaného odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového súdu. Jeho námietky predstavujú subjektívne hodnotenie vykonaného dokazovania a jeho výsledkov, a nie sú žiadnym konštruktívnym prínosom pre objasnenie skutku. Poukázal pritom na ustanovenie § 119 ods. 2 Trestného poriadku („Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona.“) a odkázal na odôvodnenia napadnutých rozhodnutí. Podľa jeho názoru bolo dokazovanie vykonané v rozsahu dostatočnom pre konečné rozhodnutie, bolo riadne a zákonným spôsobom preukázané, že skutok, pre ktorý sa viedlo trestné konanie, sa stal, tento skutok je trestným činom a bol spáchaný zavineným konaním obvineného. O „zhovievavosti“ súdu k osobe obvineného svedčí aj uložený druh a výmera trestu, ktorý si vykonáva na slobode. Dovolanie preto navrhuje podľa § 382 Trestného poriadku odmietnuť, prípadne podľa § 392 Trestného poriadku zamietnuť.

K dovolaniu sa vyjadrila aj poškodená G. U. prostredníctvom splnomocneného zástupcu. Vo vyjadrení uvádza, že odôvodnenie dovolania sa vo veľkej miere prekrýva s dôvodmi odvolania obvineného proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Obvinený v priebehu prípravného konania aj v štádiu konania pred súdom dôsledne uplatňoval svoje obhajobné práva, a teda nemožno súhlasiť s tým názorom, že bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, policajti E. a U. prišli na adresu obvineného a zisťovali, kto viedol osobné motorové vozidlo. Boli v ňom dve osoby, a preto boli len dve možnosti, ktorá osoba s nimi pôjde do budovy Okresného riaditeľstva Policajného zboru. Tento záver zapadá do logického rámca dôkazne zisťovaného skutkového deja - prečo vôbec v osobnom motorovom vozidle bol prítomný obvinený, ak by mohol osobné motorové vozidlo viesť jeho otec. Navrhuje preto, aby najvyšší súd dovolanie podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku bez preskúmania veci odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného L. B. nie je dôvodné, pretože je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcim „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní, na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa čl. 50 ods. 3

Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby, a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „zásadným spôsobom“. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Treba tiež zdôrazniť, že trestné konanie treba posudzovať komplexne ako jeden celok a nie je možné z hľadiska zachovania práv obvineného hodnotiť len niektoré parciálne, jednotlivo extrahované úkony resp. postupy a na základe nich konštatovať zásadné porušenie jeho obhajobných práv.

Dovolací súd po preštudovaní spisového materiálu nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že by v priebehu konania na súdoch nižšieho stupňa došlo k porušeniu práva obvineného L. B. na obhajobu. Naopak, jeho právo na obhajobu bolo v priebehu trestného konania zachované, pričom obvinený mal možnosť zúčastňovať sa pojednávaní a uplatňovať svoje práva či už osobne, alebo prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využíval.

Z predloženého spisu vyplýva, že po tom, ako bolo 9. januára 2014 obvinenému vznesené obvinenie, prevzal 16. januára 2014 jeho obhajobu JUDr. Vendelín Benkóczki, advokát - konateľ advokátskej kancelárie Kubicová, Benkóczki, Baláž - advokáti, s.r.o. (č. l. 12), ktorý zastupoval obvineného v priebehu celého prípravného konania ako i konania na súdoch nižšieho stupňa a zastupuje ho aj v dovolacom konaní. Obhajca sa zúčastňoval jednotlivých úkonov trestného konania a dôsledne uplatňoval právo na obhajobu obvineného. Dovolací súd nezistil také skutočnosti, ktoré by zakladali porušenie práva na obhajobu obvineného zásadným spôsobom. Nedoručenie uznesenia o pribratí znalca obhajcovi obvineného dovolací súd síce považuje za procesné pochybenie, avšak nejde o takú skutočnosť, ktorá by zakladala porušenie práva na obhajobu obvineného zásadným spôsobom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku:

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu proti Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen proti Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší proti Holandsku, Visser proti Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iníciovaneho prieskumu odôvodneneho dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaneho dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania. Dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu, aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolanie aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

V prvom rade považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že obvinený v dovolaní uvádza tie isté dôvody, ktoré boli obsahom jeho odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, a ktoré boli zároveň súčasťou jeho obhajoby v konaní na súde prvého stupňa. Vo vzťahu k výpovediam policajtov E. a U. sa najvyšší súd stotožňuje s odôvodnením Krajského súdu v Žiline uvedeným v jeho uznesení, sp. zn. 1To/92/2015, z 25. augusta 2015 (č. l. 389), v zmysle ktorého predmetné výpovede treba rozdeliť na časti, ktoré sú procesne použiteľné, teda na časti, v ktorých popisujú skutočnosti, ktoré zistili ako príslušníci polície pri výkone operatívneho šetrenia, keď vypovedali o skutočnostiach, ktoré videli a počuli počas operatívneho šetrenia, a na tie časti výpovede, v ktorých popisujú obsah vysvetlenia podaneho obvineným, ktoré podal na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Dolný Kubín, a ktoré je v písomnej forme zachytené v zázname z informácie podanej v zmysle § 17a zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore zo 7. januára 2014. Najvyšší súd pritom odkazuje na ustanovenie § 119 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti. Policajti E. a U. boli pritom vypočutí v procesnom postavení svedkov, o čom boli aj riadne poučení (svedok E. na č. l. 128-129 a svedok U. na č. l. 131-132). Dovolací súd nespochybňuje skutočnosť, že časti ich výpovedí, v ktorých policajti popisujú vysvetlenie obvineného a jeho otca obsiahnuté v zápisnici o výsluchu svedka - otca obvineného (č. l. 96-97) a v zázname z informácie poskytnutej obvineným (č. l. 237-238), sú procesne nepoužiteľné, avšak vo zvyšku ich považuje za dôkazy procesne použiteľné.

Vo vzťahu k námietkam obvineného voči služobnej činnosti policajtov E. a U. je dovolací súd toho názoru, že ich služobná činnosť smerujúca k vykonaniu preverky k vozidlu a k majiteľovi vozidla výrobnéj značky Peugeot 307 striebornej farby EČ Y, ako aj ich následné výpovede, ktorými svoju služobnú činnosť popisujú, nevykazujú znaky nezákonnosti. Výpovede týchto policajtov boli v prípravnom konaní zabezpečené a v konaní pred súdom vykonané procesne relevantným spôsobom.

V súvislosti s namietanými nedostatkami týkajúcimi sa znaleckého dokazovania najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/92/2015, z 25. augusta 2015 (č. l. 390-391), v zmysle ktorého uznesenie vyšetrovateľa Policajného zboru zo 16. januára 2014, ktorým bol pribratý do konania znalec v odbore doprava cestná - Ing. Miroslav Benko, bolo riadne oznámené obvinenému doručením jeho písomného vyhotovenia, čo vyplýva z doručenky (č. l. 182). Nedoručenie tohto uznesenia obhajcovi obvineného nemožno považovať za tak závažný procesný nedostatok, ktorý

by robil znalecký posudok procesne neúčinným dôkazom. Vo vzťahu k námietke obvineného, že znalcovi boli predložené procesne nepoužiteľné výpovede (obvineného a jeho otca), najvyšší súd opakuje, že takáto námietka neobstojí, pretože znalec vo svojom posudku riešil otázky technického charakteru z pohľadu svojej odbornosti, a nie otázky právne.

Na základe uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Trestného poriadku nie sú naplnené.

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd nezistil naplnenie namietaných dovolacích dôvodov vo veci dovolania obvineného L. B., a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.